

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directie Participatie
t.a.v. Nationaal Water Programma
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Onderwerp:
Zienswijze NRD Nationaal Water Programma 2022-2027

20191128

Geachte heer, mevrouw,

De IJsselmeervereniging dient hierbij een zienswijze in naar aanleiding van het ontwerp voor de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) ten behoeve van het Milieu Effect Rapport (MER), dat wordt gemaakt in het kader van de opstelling van het Nationaal Water Programma 2022-2027.

De grote wateren in het IJsselmeer gebied, IJsselmeer, Markermeer/IJmeer, de Randmeren, Ketelmeer en Zwarte Water worden beheerd door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Dat betreft niet alleen de vaarwegen maar het hele gebied. De instandhouding van de natuur in die gebieden hoort daarbij.

De IJsselmeervereniging mist op pagina 12 (figuur 1) de samenhang met de planvorming voor de natuur, zoals de Natura 2000-beheerplannen. De beheerverantwoordelijkheid voor de grote wateren in het IJsselmeergebied maakt het noodzakelijk, dat ook de instandhoudingsdoelen voor de natuur (Natura 2000) een hoofdonderwerp van de MER zijn.

De tekst pagina 14 (§ 2.3.2) 'Mogelijk gaat op termijn (na 2050) de zeespiegel sneller stijgen' is een grove onderschatting van de huidige situatie en de komende ontwikkelingen. Op grond van de laatste gegevens van het IPCC is de wereldwijde snelheid van de zeespiegelstijging over de laatste tien jaar al gemiddeld 4,3 mm/jr. De huidige snelheid ligt rond de 5 mm/jr. Vergeleken met de snelheid die zonder klimaatverandering door menselijk handelen te verwachten is, is dat al meer dan een verdubbeling. Door het versneld afsmelten van de ijsmassa's op Groenland en Antarctica zal die snelheid alleen maar verder toenemen. Door in het MER hier geen rekening mee te houden worden de effecten van de zeespiegelstijging stelselmatig onderschat. Pas in 2026 daar rekening mee gaan houden, zoals is gesteld in bijlage B op pagina 35 is veel te laat. Ook in het programma 2022-2027 zal volledig rekening moeten worden gehouden met de huidige stand van de kennis van de zeespiegelstijging zoals dit onder meer bekend is bij het KNMI.

Hiervoor is al aangegeven, dat het ministerie van IenW als beheerder ook verantwoordelijk is voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden gelegen in het IJsselmeergebied. De maatregelen die in het MER worden opgenomen zullen zich dus ook uit dienen te strekken tot de maatregelen die noodzakelijk zijn voor het behalen van die

Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen. In detail zullen die maatregelen dan uitgewerkt kunnen worden in de beheerplannen. In de passende beoordeling die onderdeel is van het MER zal er dus getoetst moeten worden op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen en niet alleen op de effecten van de voorgenomen maatregelen. Als het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen niet verzekerd kan worden zullen aanvullende maatregelen in het programma moeten worden opgenomen.

In figuur 4 op pagina 24 is artikel 6, lid 3 van de Habitatrichtlijn onjuist samengevat, waardoor er onvoldoende aandacht is voor het voorzorgbeginsel, zoals dat volgens de jurisprudentie in dat artikellid is neergelegd. Het dient te gaan om 'Geen *kans op* significante effecten' en Geen *kans op* significante effecten na mitigatie'. Het moet ook duidelijk zijn, dat in de situatie dat 'significante effecten niet uitgesloten' zijn het programma niet kan worden vastgesteld zonder nadere mitigerende maatregelen, waardoor significante effecten wel worden uitgesloten of het doorlopen van de ADC-toets.

Terzijde merkt de IJsselmeervereniging nog op, dat de passende beoordeling zal moeten voldoen aan de strenge eisen die daaraan gesteld zijn op grond van de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De passende beoordeling zal zich dan ook niet kunnen beperken tot kwalitatieve oordelen, zoals opgenomen in tabel 2 op pagina 25, maar zal zeker ook de effecten moeten kwantificeren.

De IJsselvereniging verwacht dat u met de bovengenoemde opmerkingen rekening zult houden bij het vaststellen van de NRD.

Hoogachtend,

Auke Wouda
penningmeester